

A. ACȚIUNI ȘI LUĂRI DE POZIȚIE ALE UNOR PERSONALITĂȚI ȘI ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE (listă neexhaustivă)

1.

1038 DE SPECIALIȘTI ȘI INSTITUȚII DIN DOMENIUL ARHEOLOGIEI ȘI ISTORIEI

Peste 1000 de oameni de știință și instituții de specialitate din comunitatea internațională a arheologilor, a istoricilor și a altor clasiști și-au exprimat protestul față de distrugerea valorilor arheologice ale Roșiei Montane de către un proiect comercial minier.

- Scrisoarea comună inițiată de Prof. Alföldy Géza și Prof. Ioan Piso, Heidelberg, Germania și Roșia Montană, 25 aprilie 2003
http://www.rosiamontana.ro/doc_ro.shtml?x=1854

LUNGA LISTĂ A EMINENTELOR INSTITUȚII ȘI A OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ CARE AU PROTESTAT ÎMPOTRIVA DISTRUGERII DE CĂTRE O COMAPNIE PRIVATĂ COMERCIALĂ A PATRIMONIULUI ARHEOLOGIC DE LA ROSIA MONTANĂ INCLUDE:

- Prof. Dr. Oliviero Diliberto este expert de renume mondial în Istoria Jurisprudenței Romane la Universitatea din Roma "La Sapienza"; fost ministru italian.
- Prof. Dr. Eugenio La Rocca este inspectorul șef al muzeelor, expozițiilor și monumentelor Romei. Prof. La Rocca este arheolog și expert de renume în conservare.
- Prof. Dr. Dr.h.c. Marc Mayer este profesor la Universitatea din Barcelona și un expert apreciat pe plan mondial în filologie clasică, epigrafie și arheologie. Prof. Mayer este președintele Asociației Internaționale de Epigrafie Greacă și Latină și secretar general al Direcției din Catalonia pentru Patrimoniu Cultural.
- Prof. Dr. Dieter Planck este președintele organismului pentru conservarea monumentelor din Baden-Württemberg (Germania) și președinte al asociației arheologice a Germaniei. Este expert în arheologia provinciilor romane precum și specialist în excavații arheologice.
- "Académie des Inscriptions et des Belles Lettres", Institut de France nu mai are nevoie de nici o prezentare. Toți membrii săi, în frunte cu președintele Prof. Dr. Jean Leclant au aderat la protest.
- "Associazione Internazionale di Archeologia Classica", Roma, numără peste o mie de membri. Toți membrii Consiliului său Director, inclusiv președintele Prof. Dr. Paolo Liverani au aderat la petiție în numele asociației.
- Asociația Europeană a Arheologilor numără de asemenea peste o mie de membri profesioniști. Prof. Dr. Willem J. Willems, președintele asociației, a semnat petiția în numele asociației.

2.

ICOMOS ȘI COMITETELE SALE ȘTIINȚIFICE (ICAHM, CIAV)

ICOMOS – Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor (organism consultativ oficial al UNESCO, cu rol activ în Comitetul Patrimoniului Mondial)

Rezoluții și declarații referitoare la situl Roșia Montană adoptate la fiecare sesiune a Adunării Generale a organizației începând cu anul 2002: este recunoscută valoarea excepțională a sitului, fiind considerat potrivit pentru evaluare în vederea înscrierii în Patrimoniul Mondial; se solicită adoptarea de măsuri urgente pentru protejarea patrimoniului subteran și suprateran

- Rezoluția nr. 22 a celei de-a 17-a Adunări Generale, Paris, Franța, 2011
<http://www.simpara.ro/ICOMOS-2011-368.htm>,
http://www.international.icomos.org/Paris2011/GA_2011_Resolutions_EN_finalistr_20120109.pdf
- Rezoluția nr. 4 a celei de-a 16-a Adunări Generale, Quebec, Canada, 2008
<http://www.simpara.ro/RO/RO-188.htm>,
http://www.international.icomos.org/quebec2008/resolutions/pdf/GA16_Resolutions_final_EN.pdf
- Rezoluția nr. 8 a celei de-a 15-a Adunări Generale, Xi'an, China, 2005
<http://www.international.icomos.org/xian2005/resolutions15ga.htm>
- Declarația ICAHM referitoare la proiectul minier Roșia Montană, Lyon, Franța, 2004
- Rezoluția Conferinței ICOMOS de la Pecs, Ungaria, 2004
- Rezoluția nr. 1b a celei de-a 14-a Adunări Generale Extraordinare, Victoria Falls, Zimbabwe, 2003
- Rezoluția nr. 20 a celei de-a 13-a Adunări Generale, Madrid, Spania, 2002
http://www.international.icomos.org/madrid2002/eng/resol_eng.htm

Scrisori oficiale adresate autorităților române referitoare la cazul Roșia Montană, prin care se oferă sprijin tehnic profesional pentru evaluarea și salvarea sitului

- Scrisoare deschisă adresată Ministrului român al Culturii și al Patrimoniului Național, Kelemen Hunor, de către Președintele ICOMOS, Gustavo Araoz (3 decembrie 2011) – Oferta ICOMOS de a sprijini statul român în gestionarea problemei patrimoniului de la Roșia Montană, prin organizarea unei misiuni de evaluare a situației (declinată de ministrul român)
http://www.icomos.ro/pdf/LETTER_Kelemen_Hunor_20111206.pdf
- Scrisoare deschisă adresată Primului Ministru al României, Călin Popescu-Tăriceanu de către Președintele ICOMOS, Michael Petzet (15 iunie 2007) – Solicitarea demarării procesului de includere a Sitului Roșia Montană în Lista Patrimoniului Mondial
http://www.simpara.ro/50_Tariceanu_150607.pdf

Ațiuni și luări de poziție ale Comitetului național ICOMOS adresate autorităților române referitoare la propunerile și solicitările ICOMOS privind salvarea sitului Roșia Montană

- Scrisoarea deschisă a ICOMOS România, Academia Română, Pro Patrimonio, OAR și UAR adresată Primarului Comunei Roșia Montană prin care este sancționat rolul activ al acestuia în distrugerea patrimoniului cultural al sitului și se oferă sprijinul profesional pentru elaborarea unor strategii și programe de salvare a patrimoniului cultural (11 martie 2011)
<http://www.icomos.ro/Scrisoare-primarului-din-Rosia-Montana-15-Martie.pdf>
- Scrisoarea deschisă a ICOMOS România, Academia Română, Pro Patrimonio, OAR și UAR adresată Ministrului Culturii și președintelui Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice prin care se cere declanșarea procedurii de înscriere a Roșiei Montane în Lista Patrimoniului (26 ianuarie 2011)
<http://www.romanalibera.ro/timpul-liber/eco/rosia-montana-scrisoare-deschisa-catre-ministrul-culturii-si-patrimoniului-national-214658.html>
- Declarația comună a ICOMOS România, Pro Patrimonio și Academia Română privind audierea cu tema Roșia Montană organizată la Bruxelles (30 decembrie 2010)
<http://www.icomos.ro/Bruxelles-declaratie-Rosia-Montana.pdf>
- Apel pentru protejarea patrimoniului de la Roșia Montană adresat candidaților la președinția României (2009)
http://www.icomos.ro/pdf/SCRISOARE_CANDIDATI_ROSIA_MONTANA.pdf
- Alte luări de poziție aici: <http://www.icomos.ro/>

3.

EUROPA NOSTRA

Europa Nostra este o federație paneuropeană formată din ca. 400 de organizații membre și afiliate cu activitate în domeniul protejării patrimoniului, care reunesc ca. 5 000 000 membri; prin relațiile de cooperare cu Consiliul Europei și cu Uniunea Europeană, Europa Nostra joacă un rol important în formularea politicii europene în domeniul patrimoniului cultural.

Luări de poziție și scrisori oficiale adresate autorităților române referitoare la situl Roșia Montană: este recunoscută valoarea excepțională a sitului, fiind considerat potrivit pentru evaluare în vederea înscrierii în Patrimoniul Mondial; se solicită adoptarea unei strategii de dezvoltare durabilă, pentru locuitori, patrimoniu și mediu

- Cel mai recent demers: includerea Roșiei Montane în programul „7 Most Endangered”, care urmărește să salveze cele mai periclitate situri europene, cu participarea Băncii Europene de Investiții și a Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei
<http://www.europanostra.org/7-most-endangered/>
- Istoricul luărilor de poziție aici:
<http://www.europanostra.org/rosia-montana/>

4.

UIA, CEA, OAR, UAR

Uniunea Internațională a Arhitecților, Consiliul European al Arhitecților, Ordinul Arhitecților din România, Uniunea Arhitecților din România

- Rezoluția celui de-al 23-lea Congres Mondial al UIA, Torino, Italia, iulie 2008 – privind salvarea patrimoniului cultural de la Roșia Montană și înscrierea sitului în Patrimoniul Mondial
http://www.oar.org.ro/upload/2008/Rezolutia_UIA_privind_Rosia_Montana_2008.pdf
 - Rezoluția comună a UIA, CEA, OAR și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București, 28 iunie 2007 – privind oprirea proiectului minier Roșia Montană, protejarea patrimoniului cultural și demararea procesului de includere a sitului Roșia Montană în Lista Patrimoniului Mondial
http://www.oar.org.ro/upload/2007/Rezolutie_Rosia_Montana_rom.pdf
 - Solicitare OAR pentru demararea procesului de includere în Lista Patrimoniului Mondial a Sitului Roșia Montană, București, 22 februarie 2007
<http://www.simpara.ro/oar22022007.pdf>
 - Scrisori adresate autorităților și alte luări de poziție: v. mai sus capitolul ICOMOS
-

B. ACȚIUNI ȘI LUĂRI DE POZIȚIE ALE FORURILOR ȘI ORGANIZAȚIILOR NAȚIONALE ȘI LOCALE (listă neexhaustivă)

1.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Poziție oficială fermă împotriva proiectului minier, exprimată în repetate rânduri, pe temeuri sociale, economice, tehnologice, de mediu și de patrimoniu

- Istoricul luărilor de poziție aici: http://www.acad.ro/forumuri/pag_forum_RosiaMontana.htm
- Scrisori adresate autorităților și alte luări de poziție: v. mai sus capitolul ICOMOS

2.

COMISIA NAȚIONALĂ A MONUMENTELOR ISTORICE

Vot în favoarea înscrierii Roșiei Montane în Lista indicativă a României pentru Patrimoniul Mondial

<http://www.realitatea.net/comisia-monumentelor-istorice-recomanda-inscrierea-rosiei-montane-in-patrimoniul-unesco-796395.html>;
<http://www.romaniacurata.ro/comisia-monumentelor-cere-explicatii-ministrului-kelemen-privitor-la-r-1651.htm>

3.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI, CLUJ-NAPOCA

Organizarea conferinței internaționale Roșia Montană in Universal History, 11-12 noiembrie 2011, încheiată cu o rezoluție prin care se solicită autorităților oprirea proiectului minier și pregătirea unei strategii de dezvoltare durabilă a zonei.

- Rezoluție aici: <http://www.icomos.ro/pdf/REZOLUTIA-Conf-RM-UBB.pdf>
- Actele conferinței aici: http://www.ubbcluj.ro/books-online/geografie/Volum_Rosia_Montana/RosiaMontana.pdf

4.

ASOCIAȚIA ALBURNUS MAIOR

Acțiuni în justiție împotriva autorităților statului care încalcă legea în exercitarea atribuțiilor în raport cu comunitatea din Roșia Montană și cu proiectul minier propus de RMGC - în special:

Planul Urbanistic General al Comunei (contra Consiliului Local); Certificatul de descărcare de sarcină arheologică a Masivului Cărnic (contra Ministerului Culturii);

A se vedea situl web al asociației, www.rosiamontana.org

5.

FUNDAȚIA PRO PATRIMONIO

Luări de poziție în sprijinul patrimoniului cultural de la Roșia Montană:

- Scrisori adresate autorităților și alte luări de poziție: v. mai sus capitolul ICOMOS
- Inițiativa înscrierii Roșiei Montane în programul 7 Most Endangered, în asociere cu Asociația ARA, Asociația Alburnus Maior, Parohia Unitariană Roșia Montană, OAR și ICOMOS România: v. mai sus capitolul Europa Nostra

6.

ASOCIAȚIA ARA – ARHITECTURĂ. RESTAURARE. ARHEOLOGIE

a Restaurare a patrimoniului construit:

8 proiecte executate sau în curs, alte 5 în pregătire;

- lucrări de conservare de urgență la două case parohiale – reformată și unitariană (2007), lucrări de restaurare de anvergură la casa parohială unitariană (nr. 391), în vederea instalării unui centru de studii pentru arhitectura tradițională (în curs), lucrări de restaurare menite să dezvăluie valoarea culturală a unor construcții aparținând fondului istoric valoros, afectate de intervenții recente neadecvate (casele nr. 399, 321), lucrări de conservare și restaurare a unor clădiri de mare valoare ale târgului minier (biserica unitariană, casa nr. 1248, casa nr. 331)

b Educație și formare:

Școlile de vară ARA, desfășurate anual începând cu 2009, cu sprijin financiar din partea OAR, UAR, AFCN (granturi câștigate prin concurs); precedate de două campanii de acțiune voluntară, în 2007

- ca. 120 participanți (studenți la cursuri universitare și postuniversitare)
- ca. 50 conferențieri invitați de la universități și instituții cu activitate în domeniul patrimoniului (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române, București; Universitatea București; Universitatea Națională de Arte, București; Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca; Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București; Shropshire Council, Marea Britanie – Serviciul Historic Environment; EKG Baukultur, Viena-Berlin; Israel Antiquities Authority, Ierusalim)

c Cercetare și documentare:

Studierea și documentarea patrimoniului arhitectural – campaniile de relevée desfășurate anual din 2007

- 50 de clădiri istorice documentate prin relevée (desene de arhitectură, la scară) și fișe de observație: toate bisericile istorice din Roșia Montană și Corna; principalele edificii publice – palatul administrativ, școala veche, maternitatea; case parohiale; locuințe urbane, cu prăvălie; locuințe din periferiile minerești și agro-pastorale; amenajări industriale – barajele tăurilor (lacuri de acumulare)
<http://www.simpara.ro/RO/RO-182.htm>, <http://www.simpara.ro/RO/RO-510.htm>

Cartare culturală dedicată resurselor și practicilor arhitecturii tradiționale – inițiată în 2010

- identificarea meșterilor și cunoscătorilor meseriilor și practicilor tradiționale ale construirii – tâmplari, dulgheri, fierari, pietrari etc.; programul va continua și va conduce la alcătuirea și publicarea unui repertoriu dedicat arhitecturii tradiționale, care va pune în circulație publică aceste resurse prețioase, contribuind la regenerarea unor relații economice conexe conservării patrimoniului construit;
- prima campanie, din vara anului 2010, s-a concretizat în organizarea unui târg al materialelor și meseriilor tradiționale ale construirii, deschis în cadrul Festivalului cultural Fân Fest;

d Prezentare publică a rezultatelor:

Prelegeri și prezentări publice, Comunicări științifice și prezentări profesionale în cadrul unor simpozioane, sesiuni de prezentări sau dezbateri (Paris, Bruxelles, Roma, Ljubiana, București, Cluj-Napoca, Brașov, Sibiu)

Publicații - secțiunile dedicate din revista științifică anuală Caiete ARA (<http://www.simpara.ro/RO/RO-382.htm>, <http://www.simpara.ro/RO/RO-550.htm>); - seria „Roșia Montană: documente de arhitectură” I, 2010 și II, 2012 (<http://www.simpara.ro/RO/RO-182.htm>, <http://www.simpara.ro/RO/RO-510.htm>)

Expoziții – *Patrimoniul de la Roșia Montană în imagini*, <http://www.simpara.ro/RO/RO-517.htm>, <http://www.simpara.ro/RO/RO-515.htm>, *Roșia Montană : documente de arhitectură*, <http://www.simpara.ro/RO/RO-514.htm>, <http://www.simpara.ro/RO/RO-210.htm>, expoziție-semnal Roșia Montană la standul României la Congresul Mondial al Arhitecților, Torino, 2008; altele.

e Advocacy:

Acțiuni de susținere și promovare a patrimoniului și de atragere a sprijinului organizațiilor internaționale active în domeniul patrimoniului:

- Dosarul de înscriere a Roșiei Montane în Lista indicativă a României pentru Patrimoniul Mondial – elaborare, înaintare către Ministerul Culturii și promovare;
http://www.simpara.ro/files/Cerere_27.04.2010_FR.pdf